

A liberálisok rémálmáról

2020 március 19. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Nem ismernek se Istent, se embert!

Az alkotmányos rendnek nem az alkotmányt, hanem az életet kell védenie.

2020. március 11-én Magyarország kormánya a koronavírus-járvány miatt kihirdette a veszélyhelyzetet mint különleges jogrendet. A különleges jogrend pedig a liberálisok rémálma. A mostani szituációban egyfel?l azért,

mert – más országokban hozott hasonló intézkedésekkel együtt – arra mutat rá, hogy globális jelenségekkel szemben mégiscsak működik a lokális önvédelem. Másfelől pedig azért, mert a különleges jogrend a liberális demokrácia antitézise, melyben teljes egészében megmutatkozik maga a szuverén, az állami hatalom.

Mert mi is az a különleges jogrend, miben is áll jogi és politikai rendkívülisége? Mindenekelőtt abban, hogy egy adott, a közösségre nézve káros jelenség valamilyen védett társadalmi célt, érdeket extrém módon veszélyeztet – tehát nem is maga a jelenség, sokkal inkább az azáltal (potenciálisan) jelentett veszély az indok arra, hogy az állam „korrekciós mechanizmust” indítson be. Olyan külső vagy belső behatás – katonai támadás, fegyveres puccs, terrorakció, természeti csapás vagy éppen egy tömegességgel fenyegető járvány – éri magyarázva a társadalom működését, melyet a békeidőszakra vonatkozó normákkal nem lehetne kezelni, a szükséges gyorsasággal elhárítani.

A kollektív önvédelem érdekében így sürgősségi vészreakciós logika lép életbe, mert a bevett eljárások és intézményi megoldások a biztonság és a védekezés gátját képezik. Például a legtöbb alapjog (mozgásszabadság, gyülekezés, tulajdonjog stb.) gyakorlása a szükséges és arányos mértéken túl is korlátozható vagy akár teljes egészében fel is függeszthető, az alapjogokat lerontó kötelezettségek írhatók elő (térítés, polgári védelem, cégeknek szerződéskötés stb.). Mindemellett a döntési eljárások a megszokottól eltérő hatalomgyakorlás irányába tolódnak el – a kormány a parlament törvényeitől eltérhet –, a hatalommegosztás elve tehát ideiglenesen módosul. De mindez természetesen egyáltalán nem önmagáért történik. Az állam pontosan azért lép ki átmenetileg működésének normális medréből, hogy az abnormális helyzetet kezelhesse – amire ugye alapjáraton nem lenne módja –, és az élet minél előbb visszatérhessen a megszokott kerékvágásba.

Alkotmány és állam

Ahogy azt a témával sokat foglalkozó kortárs, egyébként baloldali jogfilozófus, Giorgio Agamben mondta: az ilyen kivételes helyzet „egy jogszerű formája annak, aminek nem lehet jogszerű formája”. És ez az, ami irritálja, pontosabban megzavarja a liberálisokat. Ugyanis valóban egy paradoxonnal állunk szemben: elvileg az állam felhatalmazását a (népszuverenitáson alapuló) alkotmányos rendből nyeri, mely azonban a kivételes jogrendek révén meg is engedi, hogy a kormányzat eltekintsen az általános alkotmányos keretektől. Ezen ellentmondás feltárásával persze tengernyi szakirodalom foglalkozik: vannak – főleg liberális – „alkotmányközpontú” gondolkodók, jogászok, akik az állami hatalom mindenkor béklyóját vallják. Formálmodellezésük szerint ugyanis mind időben, mind logikailag a jog megelőzi az államot, tehát utóbbi nem szakadhat el előle. Így egy, a közösség biztonságát ritkán vagy sosem látott mértékben veszélyeztető helyzet sem lazíthat az állam alkotmányos kööttségein: tehát még az alkotmányos rend helyreállítása érdekében elkövetett „jogsértés” sem tolerálható.

Mások, az „államközpontú” megközelítés jellemzően konzervatív hívei azt mondják, hogy az állami hatékonyság és a társadalmi működés (helyreállítása) érdekében időlegesen igenis el lehet téríteni a normarendszert. Ez a típusú természetjogi felfogás végül is a társadalom intézményesüléseként működő állam „létezési jogának” elbírálását vallja az „írott joggal” szemben rendkívüli helyzetek esetén. Tankönyvileg fogalmazva: „az állam a jogot megelőző jogosultsággal rendelkezik arra, hogy önvédelme érdekében cselekedjen”. Tehát a különleges jogrendek joga elméletben nem is annyira egyféle „speciális szabály” az alkotmányhoz képest, hanem egy attól elkülönült, de éppen ahhoz visszavezető híd.

Kiderül, ki is a szuverén

Az állam szabályos (alkotmányos) működése csak egyébként szabályszerű viszonyok között képzelhető el, ergo egy alapvetően szabályellenes helyzetben az állam sem viselkedhet „szabályszerűen”.

Az elméleti fejtegetés és vita persze a valódi élettől nagyon távolinak hat. Azonban, ha jobban belegondolunk, a hétköznapi rögtönzésekhez közelebb áll az utóbbi, konzervatív megközelítés. A német jogtudós, Carl Schmitt fejtette ki ugyanis, hogy „a kivételes állapot mutat rá legvilágosabban az autoritás lényegére”, mert „szuverén az, aki a kivételes állapotról dönt”. A döntés monopóliuma pedig a gyakorlatban mindig az államé: valamennyi demokráciában a hatalom birtokosa – a veszély mértékétől függően a parlament vagy a kormány – dönt a különleges jogrend bevezetéséről; arról, hogy ezen időszak alatt mi a teendő és arról is, hogy mikor tér vissza a normális állapot. A normakötöttség ellen szóló további érv, hogy a katonai támadások, ipari katasztrófák, járványok és „társaik” jellemzően olyan veszélyek, melyek többnyire elrejtőzhetetlenek, valamint variánsaiknak és kombinációiknak tárháza végtelen – egy minden eshetőséget előre és részletesen lefedő speciális szabályrendszer tehát igen irreálisan hangzik. (Vö. a múltunk tele van olyan katasztrófákkal, melyekről mindenki tudta, hogy

sohasem fognak megtörténni.)

Remek dolog tehát az alapjogok korlátozhatatlanságának, az állam alkotmányos kötöttségének tétele, mindaddig, amíg a valóság más nem kíván. Ha idegen fegyveres er? tör be az országba, ha terroristák követnek el merényleteket vagy ha egy szabad szemmel láthatatlan ellenség, egy vírus támad, a hatékony fellépés követelménye szembekerül az emberi jogokkal, a biztonság akarása az egyéni szabadságokkal. Végso? soron maga az élet a joggal. Azonban még az emberjogi katalógusra épül? alkotmány sem lehet magában vett öncél: annak végso? és egyben jogot megel?z? értelme a társadalmi közérdek védelme, szolgálata.

A közösségelv? megközelítések ezért is álltak mindig közelebbi rokonságban a valósággal: mert a társadalmat nem az egyének anyagi aspektusainak matematikai összességeként látják, hanem egy azon túlmutató, min?ségében azt meghaladó közérdek hordozójaként: személyes kapcsolatok, közös emlékek és gyakorlatok egységeként. Az individualista felfogás ezzel szemben csak egyéneket, azok önös érdekét és vágyait ismeri, melyeket nem lehet a köz érdekében korlátozni, hiszen olyasmi nincs is. És bár természetesen a legfontosabb most a köz(egészségügyi) érdek és azon keresztül az élet védelme, ha van öröm az örömben, akkor az az, hogy a különleges jogrenden keresztül megmutatkozó államrezon most varázstalaníthatja a liberális globálesztétikát.

Nem ismernek se Istent, se embert

Azok, akik most gesztusaik hivalkodó ürességével a felel?sségteljes magatartás helyett a pánikra játszanak rá, valójában maguk is a veszély részei (és felvet?dik, nem lenne-e szükséges a rémhírterjesztés tényállását a különleges jogrendek idejére specifikálni?). A liberális sajtó m?hisztériázik, az ellenzék egyszer telhetetlen, máskor „kormányzati túlzásokról” beszél, a nyílt társadalom er?inek (Eötvös Károly Intézet, Társaság a Szabadságjogokért, Amnesty International) pedig megint csak az emberi jogi blablára futja. S?t attól sem riadnak vissza, hogy megkérd?jelezzék a veszélyhelyzet jogi megalapozottságát. De valódi problémájuk nyilván nem ez, hanem az, hogy a járványveszélyre adott politikai és jogi reakciók ellene hatnak annak a globalista, államnélküli víziónak, melyre egész létüket tették fel. És amely most a szemünk láttára repedezik – a közérdek szerencséjére.

Szánthó Miklós

A szerzo? az Alapjogokért Központ igazgatója

www.magyar nemzet.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló